

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 68/2023
07.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Татјане Вуковић, Биљане Синановић, Светлане Томић Јокић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 4К-726/20 од 04.07.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-593/22 од 18.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 07.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 4К-726/20 од 04.07.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-593/22 од 18.10.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 4К-726/20 од 04.07.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и новчану казну у износу од 50.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико не плати новчану казну у остављеном року, иста ће бити замењена, тако што ће суд за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Према окривљеном је изречена и мера безбедности у смислу члана 87. и члана 348. став 6. КЗ и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-593/22 од 18.10.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Крагујевцу 4К-726/20 од 04.07.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Дејан Јовановић, због повреда закона из члана 63. став 1. КЗ, члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) и члана 440. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, као и да одложи извршење правноснажних пресуда које се захтевом побијају.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (чл. 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводећи да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати и као незаконит доказ означава записник о претресању стана и других просторија. По ставу одбране означени доказ је незаконит, обзиром да окривљени није присуствовао претресу просторија куће у ... у улици ... број .., када су пронађени спорни предмети, а да поучавање о правима ББ, као држаоца куће, не представља законску претпоставку за ваљаност прикупљених доказа, у овом конкретном случају, јер се иста, у овој кривичноправној ствари, не појављује као окривљена. Даље се наводи да је јасно да окривљени није ни могао да буде поучен о својим правима, пре свега праву да може ангажовати браниоца из реда адвоката, који је могао присуствовати претресу, нити је окривљеном омогућено да он буде лично присутан том приликом. Такође се наводи и да је видео запис који је сачињен приликом претреса вршен тако што је полицијски службеник сачињавао фотографије које представљају доказ у овом предмету мобилним телефоном, а не техничком опремом. С напред изнетим, бранилац налази и да су и потврде о привремено одузетим предметима незаконити докази, јер проистичу из незаконите доказне радње - претресања стана и других просторија.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује као неосноване, с обзиром да записник о претресању стана и других просторија МУП ДП ПУ Крагујевац од 16.09.2020. године, ни сам по себи, а ни према начину прибављања није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Одредбом члана 152. став 1. ЗКП прописано је да се претресање стана и других просторија или лица може предузети ако је вероватно да ће се претресањем пронаћи окривљени, трагови кривичног дела или предмети важни за поступак. Ставом 2. истог члана прописано је да се претресање стана и других просторија или лица предузима на основу наредбе суда или изузетно без наредбе на основу законског овлашћења.

Одредбом члана 156. став 1. ЗКП прописано је да после предаје наредбе о претресању, држалац стана и других просторија или лице на коме ће се претресање предузети позива се да добровољно преда лице, односно предмете који се траже. Ставом 2. је прописано да ће се држалац или лице из става 1. овог члана поучити да има право да узме адвоката, односно браниоца који може присуствовати претресању. Ставом 4. је прописано да ће се држалац стана и других просторија позвати да присуствује претресању, док је ставом 7. прописано да претресању присуствују два пунолетна грађанина као сведоци који ће се пре почетка претресања упозорити да пазе на ток претресања, као и да имају право да пре потписивања записника о претресању ставе своје приговоре на веродостојност садржине записника.

Одредбом члана 157. став 4. ЗКП прописано је да ће се о сваком претресању сачинити записник у коме ће се тачно описати предмети и исправе који се одузимају и место на коме су пронађени. Истом одредбом је прописано и да се у записник уносе примедбе присутних лица, а записник о претресању потписују присутна лица, док се о одузетим предметима сачињава потврда која ће се одмах издати лицу од кога су предмети, односно исправе одузете. Одредбом члана 157. став 5. ЗКП прописано је да се ток претресања може тонски и оптички снимати, а предмети пронађени током претресања могу се посебно фотографисати, а ако се претресање врши без присуства сведока (члан 156. став 7.) или без представника адвокатске коморе (члан 156. став 6.), снимање и фотографисање је обавезно. Снимци и фотографије ће се приложити записнику о претресању.

Из записника о претресању стана и других просторија МУП ДП ПУ Крагујевац од 16.09.2020. године, произлази да је у временском периоду од 18,00 до 21,00 час, извршено претресање стана и других просторија држаоца ББ у ... у улици ... број .. и то на основу наредбе судије за претходни поступак Основног суда у Крагујевцу Кппр-327/20 од 16.09.2020. године. Наведеном наредбом одређено је да се изврши претресање стана и других просторија, на означеној адреси, чији је држалац ББ, а које користи и осумњичени АА. Пре предузимања претресања, наредба је, у смислу члана 156. став 1. ЗКП предата кориснику домаћинства АА, уз позив да добровољно преда лица, односно предмете који се траже, а што је исти и учинио и предао 15. метака, ближе означених у записнику и за које му је, у смислу члана 150. став 1. ЗКП и издата потврда о привремено одузетим предметима, при чему је поучен да има право да узме адвоката, односно браниоца који може присуствовати претресању без његовог изјашњења у том смислу. Претресање стана обављено је у присуству два пунолетна грађанина у својству сведока и то: ВВ и ГГ, који су према констатацији на записнику, поучени о њиховој улози током спровођења претресања и исти су, уз овлашћена службена лица ПУ Крагујевац, потписали записник, на коме нису констатоване било какве примедбе. Записник је без примедби потписала и држалац стана ББ, којој је, у смислу члана 150. став 1. ЗКП издата и потврда о привремено одузетим предметима ПУ Крагујевац КУ број: 1206/20 од 16.09.2020. године, ближе означених под тачкама 1.– 4. потврде.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд налази да је претресање стана и других просторија, у конкретном случају, у свему извршено у складу са одредбама члана 155, 156. и 157. ЗКП, којима су прописане претпоставке и поступак спровођења ове доказне радње. Стоји чињеница да окривљени није био присутан све време приликом спровођења ове доказне радње, међутим, та чињеница није од утицаја на законитост исте, обзиром да је приликом претресања све време била присутна ББ -

држалац стана, на коју се, поред окривљеног АА-корисника стана и односи наредба судије за претходни поступак Основног суда у Крагујевцу Кппр-327/20 од 16.09.2020. године, на основу које је извршено претресање стана и других просторија, сачињен записник и којој је издата потврда о привремено одузетим предметима од 16.09.2020. године.

При томе на законитост овог доказа, не утиче ни чињеница да бранилац окривљеног није присуствовао претресању, јер на записнику није ни константовано да је окривљени захтевао његово присуство, а присуство адвоката – браниоца, према наведеним одредбама Законика о кривичном поступку, није обавезно, као ни чињеница да је фотографисање вршено мобилним телефоном, како то бранилац наводи у захтеву, обзиром да Законик о кривичном поступку не прецизира техничка средства којима се врши оптичко снимање тока претресања, нити фотографисање предмета (члан 157. став 5. ЗКП).

Стога је, по оцени овог суда, записник о претресању стана и других просторија МУП ДП ПУ Крагујевац од 16.09.2020. године, законит доказ на коме се пресуда, у смислу одредаба Законика о кривичном поступку може заснивати, па су супротни наводи захтева оцењени као неосновани.

Имајући у виду да записник о претресању стана и других просторија МУП ДП ПУ Крагујевац од 16.09.2020. године, не представља незаконит доказ на коме се пресуда не може заснивати, то ни докази проистекли из истог – потврде о привремено одузетим предметима, не представљају незаконите доказе.

Сходно изнетом, наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвокат Дејан Јовановић, којима се указује да су правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, су неосновани.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Бранилац окривљеног, у преосталом делу захтева за заштиту законитости нумерише и образлаже повреду закона из члана 440. ЗКП, односно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама и износи сопствену оцену изведених доказа, оспоравајући при томе чињенице везане за оружје и муницију која је пронађена у ..., у улици ... број .., указујући на то да је окривљени за нека од оружја која су том приликом пронађена био у легалном поседу, а да за неку од пронађене муниције окривљеном није ни требала дозвола за држање, истовремено оспоравајући чињеницу да је окривљени био у било каквом контакту са пронађеном аутоматском пушком марке „Застава – Крагујевац“ и 147 пушчаних метака калибра 7,62x39 мм. У вези са изнетим, бранилац износи и сопствену оцену исказа сведока ББ.

Поред изнетог, бранилац окривљеног нумерише повреду закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, нумерише и образлаже повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, и указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3), члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, као и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за

подношење захтева за заштиту законитости, окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због чега је Врховни касациони суд, у напред наведеном делу захтев за заштиту законитости, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Јовановића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1 ЗКП, захтев одбио као неоснован, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**